

به نام خدا

تاریخ فوتبال بوشهر

حمید مؤذنی

www.ketab.ir

سرشناسه: مؤذنی، حمید، ۱۳۴۸
عنوان و نام پدیدآور: تاریخ فوتبال بوشهر / حمید مؤذنی
مشخصات نشر: بوشهر: انتشارات شروع، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری: ۴۸۰ ص.؛ ۵/۱۴×۵/۲۱ س.م.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۶۶۱۸۱-۸
وضعیت فهرست نویسی: فیپا
موضوع: فوتبال -- ایران -- بوشهر -- تاریخ
موضوع: Soccer -- Iran -- Bushehr -- History
رده بندی کنگره: GV944
رده بندی دیویی: ۷۹۶/۳۳۴۰۹۵۵۶۴۲
شماره کتابشناسی ملی: ۷۲۹۴۶۹۴

انتشارات شروع

حمید مؤذنی
تاریخ فوتبال بوشهر

چاپ اول
تیراژ: ۱۰۰۰ نسخه
چاپ: شروع، ۱۴۰۰
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۶۶-۱۸۱-۸

۴۳	جام جهانی فوتبال
۴۳	نخستین بهای پلای های فوتبال
۴۳	نخستین کفش های فوتبال
۴۴	نخستین توپ های فوتبال
۴۴	پیراهن های فوتبال و تغییرات آن
۴۴	شورت های فوتبال و تغییرات آن
۴۴	قوانین فوتبال و تغییرات آن
۴۵	تعدادی از قوانین فوتبال و تغییرات آن

فصل سوم (تاریخ فوتبال ایران)

۵۰	تیم ملی فوتبال ایران
۵۱	تاریخچه و قهرمانی لیگ منطقه ای ایران
۵۲	تاریخچه و قهرمانی مسابقات جام آزادگان ایران
۵۲	تاریخچه و قهرمانی مسابقات لیگ برتر ایران
۵۳	ممنوعیت حضور زنان در ورزشگاه های ایران

فصل چهارم (تاریخ فوتبال بوشهر)

۵۷	بوشهر، دروازه ی جنوبی ورود فوتبال به ایران
۶۲	مسابقه ی فوتبال ناوهای خارجی با تیم های بوشهر
۶۶	مسابقه ی فوتبال بوشهر با ملوانان کشتی های تجاری انگلیس
۶۷	خلیل اشراق؛ نخستین مجری و گزارشگر فوتبال بوشهر
۶۷	حسین صیادی؛ دومین گزارشگر فوتبال بوشهر
۶۸	رضا غریب زاده؛ نخستین گزارشگر تصویری بوشهر
۶۸	گزارشگر مسابقات تیم محله ی دواس - علی نوبهار (روشن)
۶۸	توپ های فوتبال در بوشهر
۶۹	کفش های قدیمی در فوتبال
۶۹	ساحل شنی (حوال)؛ زمین فوتبال بوشهری ها
۷۰	زمین تلگراف خانه بهمنی؛ نخستین زمین فوتبال بوشهر
۷۲	زمین فوتبال نادری؛ دومین زمین فوتبال بوشهر
۷۳	زمین فوتبال دریاچه ی سومین زمین فوتبال بوشهر
۷۳	زمین پاساژ ملت؛ چهارمین زمین فوتبال بوشهر
۷۸	زمین فوتبال مدرسه یهلوی
۷۸	زمین فوتبال (ایرانجوان)
۷۹	زمین چمن اختصاصی تیم ایران جوان بوشهر
۷۹	زمین فوتبال تیم شاهین
۸۲	زمین چمن اختصاصی تیم شاهین
۸۸	زمین فوتبال ذغالی ها و زمین بازی میدان مصدق
۸۸	زمین فوتبال قبری
۸۹	تصمیم به ساخت نخستین استادیوم بوشهر به سرانجام نرسید
۸۹	استادیوم فوتبال بوشهر
۹۵	برنامه ریزی برای ساخت استادیوم های فوتبال ۱۳۴۳
۹۵	استادیوم جدید بوشهر در جاده ی نیروگاه (تنگک سوم)
۹۶	دیگر زمین های فوتبال بوشهر
۹۶	لژیونرهای فوتبال بوشهر
۹۷	بازیکنان خارجی که در بوشهر در فوتبال پرداخته اند
۹۸	حزب توده، ساواک و فوتبال در بوشهر
۱۰۱	فوتبال و تأثیر آن بر فرهنگ عامه ی مردم بوشهر
۱۰۴	فوتبال در شعر شاعران بوشهر
۱۰۵	فوتبال در آثار فیلمسازان و برنامه های تلویزیونی بوشهر

۶	مقدمه
---	-------

فصل اول (مطالعات فرهنگی در باب فوتبال)

۹	فوتبال زندگی نمادین است
۱۱	فوتبال گذار از جنگ به بازی است
۱۵	فوتبال، ناسیونالیسم نمادین است
۱۶	فوتبال، آزادی بخش است
۱۷	فوتبال، هنر هشتم است
۱۷	فوتبال، صنعت سرگرمی است
۱۸	فوتبال، سرمایه اجتماعی
۱۸	فوتبال و حمایت از حقوق حیوانات
۱۹	فوتبال و بر ساخته های فوتبالی
۲۰	فیفا، سازمان ملل است
۲۰	فوتبال، سیاست نمادین است
۲۱	فوتبال، زنانگی و مردانگی
۲۲	فوتبال و طرفداران افراطی
۲۳	فوتبال، به مثابه آیین زیست جدید
۲۴	هوارا از من بگیر، فوتبال رانه

فصل دوم (خاستگاه و تاریخ فوتبال)

۲۸	فوتبال در چین (تسوکو یا تسوجو)
۲۹	فوتبال در ژاپن (کوماری)
۳۰	فوتبال در مصر
۳۰	فوتبال در اسپارت
۳۰	فوتبال در بین وایکینگ ها و قوم آرنک
۳۰	فوتبال در رم (هارباستوم) و یونان باستان (اپیگرو)
۳۱	فوتبال در آمریکا (پاهساهمان)
۳۱	فوتبال در استرالیا (مارون کروک)
۳۱	فوتبال در کانادا (اکاساکتوک)
۳۲	فوتبال در ایرلند و اسکاتلند (اسکاج بوردو)
۳۲	فوتبال در ایتالیا (کالسیو استوریکو)
۳۲	فوتبال در برزیل
۳۳	فوتبال در انگلستان (ساکر)
۳۶	مدارس انگلستان و فوتبال
۴۰	لیگ انگلستان
۴۰	تأسیس نخستین باشگاه ورزشی در اروپا
۴۱	تأسیس نخستین باشگاه ورزشی در آمریکای جنوبی
۴۱	نخستین مسابقه ی بین المللی فوتبال
۴۱	نخستین کشور آسیایی دارای فوتبال
۴۱	سیر فوتبال از خشونت تا بازی جوانمردانه
۴۲	آغاز تحول در فوتبال
۴۲	تشکیل فدراسیون جهان فوتبال (فیفا)
۴۳	نخستین مسابقات فوتبال در مدارس انگلستان
۴۳	نخستین صادرات فوتبال به آرژانتین

۱۱۰	فوتبال در ادبیات داستانی بوشهر
۱۱۱	فوتبال در آثار تئاتری بوشهر
۱۱۲	موسیقی محلی بوشهر و فوتبال
۱۱۴	تیم فوتبال هنرمندان بوشهر
۱۱۵	تیم فوتسال بسیج هنرمندان
۱۱۵	مطبوعات و فوتبال در بوشهر
۱۱۶	پهلوان بیات، نخستین نشریه ی ورزشی تاریخ مطبوعات بوشهر
۱۱۶	ورزش نویسان و عکاسان ورزشی بوشهر
۱۱۹	تیم فوتبال رسانه ی ورزش
۱۱۹	تیم ساحلی لیگ دم دریا روزنامه نگاران بوشهر
۱۲۰	کتاب های فوتبال در بوشهر
۱۲۱	فوتبال بوشهر در دنیای مجازی
۱۲۱	وبلاگ های شخصی ۲ و صفحات شبکه های اجتماعی فوتبال در بوشهر
۱۲۲	رادیو و فوتبال در بوشهر
۱۲۳	پخش زنده ی برنامه های ورزشی رادیو
۱۲۳	فیلمبرداری از فوتبال و نمایش فوتبال در تلویزیون بوشهر
۱۲۵	پخش زنده ی برنامه های ورزشی تلویزیون
۱۲۵	فوتبال و اهل سیاست در بوشهر
۱۲۷	روحانیون و فوتبال در بوشهر
۱۳۰	بازیکنان مشهور و هواداران جذاب و ماندگار فوتبال بوشهر
۱۳۲	هیئت فوتبال استان بوشهر و رؤسای آن (۱۳۲۹-۱۳۸۹)
۱۳۵	بلیت فروشی مسابقات فوتبال و هیئت فوتبال
۱۳۵	آغاز مسابقات برگزار شده ی شهرستان بوشهر در سال ۱۳۸۱
۱۳۵	کلاس های برگزار شده ی آموزشی داوری و مربیگری
۱۳۷	مدارس فوتبال و تیم های پایه ای در هیئت فوتبال بوشهر
۱۳۷	دیگر فعالیت های کمیته ی آموزشی استان در سال ۱۳۸۵
۱۳۸	فعالیت های کمیته ی جوانان و استعدادیابی در سال ۸۵
۱۴۰	دیگر فعالیت های کمیته آموزش
۱۴۰	فعالیت های کمیته ی جوانان در سال ۱۳۸۴
۱۴۲	اعزام های کمیته ی جوانان در سال ۱۳۸۸
۱۴۶	تربیت بدنی بوشهر و رؤسای آن (۱۳۸۹-۱۳۲۳)
۱۴۸	مسابقات دسته جات آزاد بوشهر
۱۴۹	باشگاه های بوشهر و مسابقات فوتبال جام تخت جمشید
۱۵۲	تیم های فوتبال بوشهر و مسابقات دسته ی یک فوتبال کشور
۱۵۴	داوری فوتبال و کمیته ی داوران بوشهر
۱۵۹	امین چاهشوری، کوتاه قدرترین داور فوتبال جهان در بوشهر
۱۵۹	فوتبال در مدارس بوشهر
۱۶۰	تیم کلنی (منتخب) بوشهر
۱۶۱	تیم فوتبال آموزشگاه های بوشهر
۱۶۴	ناشنوایان بوشهری و دعوت به تیم های ناشنوایان
۱۶۴	تیم فوتبال جانبازان و معلولان بوشهر
۱۶۴	تیم فوتبال پیشکسوتان بوشهر
۱۶۶	مشهورترین بازیکنان تاریخ فوتبال بوشهر
۱۷۰	بازیکنان بوشهری لیگ برتر ایران

فصل پنجم (باشگاه های ورزشی و تیم فوتبال بوشهر)

۱۷۳	باشگاه ورزشی نادری
۱۸۴	لباس و آرم تیم فوتبال نادری
۱۸۵	نادری و قهرمانی بوشهر یا بازیکنان تیم خلیج (شاهین)

۱۸۶	مؤسسان و مدیران تیم فوتبال نادری
۱۸۶	تیم فوتبال نادری پس از انقلاب ۵۷
۱۸۷	هیئت مدیره ی جدید تیم فوتبال نادری
۱۸۷	اعضای هیئت مدیره ی تیم نادری عبارت بودند از:
۱۸۸	بازیکنان تیم فوتبال نادری امامزاده (۱۳۱۴)
۱۸۸	بازیکنان نسل اول تیم نادری ۱۳۴۵-۱۳۰۱
۱۸۸	بازیکنان نسل دوم تیم نادری ۱۳۵۷-۱۳۵۱
۱۸۹	بازیکنان نسل سوم تیم نادری ۱۳۶۷-۱۳۵۷
۱۹۰	بازیکنان نسل چهارم تیم نادری ۱۳۸۹-۱۳۶۷
۱۹۰	نخستین پخش زنده ی مسابقه ی تیم فوتبال نادری
۱۹۱	بازی های تیم فوتبال نادری و ایرانجوان
۱۹۲	جایگاه نادری در نیم فصل لیگ یک استان ۱۳۸۹
۱۹۲	جدول نتایج تیم نادری در نیم فصل لیگ یک استان بوشهر
۱۹۳	تیم فوتبال دبیرستان سعادت، دومین تیم فوتبال بوشهر
۱۹۶	تیم فوتبال مدرسه ی اخوت، سومین تیم فوتبال بوشهر
۱۹۷	تیم فوتبال نبرد
۱۹۸	باشگاه ورزشی و تیم فوتبال نیرومند
۱۹۹	تیم فوتبال شاهین بوشهر (خلیج)
۲۰۶	تاریخچه شاهین بوشهر از دیدگاه های دیگر
۲۰۸	عناوین و نام های تیم شاهین از ۱۳۲۴ تا ۱۳۸۹
۲۰۹	جدول نام های تیم شاهین و تاریخ تغییرات
۲۰۹	نخستین مسابقات میزبان و مهمان تیم شاهین
۲۱۲	مؤسسان و هیئت مؤسس تیم فوتبال شاهین (خلیج)
۲۱۳	مدیران تیم شاهین (خلیج) از ۱۳۲۹-۱۳۹۱
۲۱۳	بازیکنان نسل اول تیم شاهین (خلیج)
۲۱۴	کارت عضویت تیم شاهین
۲۱۴	عضوهای و جذب بازیکنان در تیم شاهین
۲۱۶	اختلافات و ایرادات و شاهین بر سه عنوان شاهین
۲۱۹	تیم فوتبال شاهین اهرم و شاهین برازجان
۲۲۰	تیم های امید در شاهین
۲۲۲	نتایج بازی های امید شاهین، لیگ استان در سال ۱۳۸۹
۲۲۲	تیم های پایه ی شاهین بوشهر
۲۲۳	نتایج مسابقات نوجوانان شاهین در مسابقات قهرمانی استان ۱۳۸۹
۲۲۴	نتایج مسابقات جوانان استان بوشهر
۲۲۴	مدرسه فوتبال شاهین
۲۲۵	نخستین حضور شاهین در میان تیم های اول کشور پس از انقلاب
۲۲۷	شاهین بوشهر از زیر گروه لیگ کشور تا صعود به لیگ برتر
۲۲۸	رسانه های محلی و روایت صعود شاهین به لیگ برتر
۲۳۰	تغییر و تحولات مدیریت شاهین در دهه ی ۷۰ و ۸۰
۲۴۱	جدول مبلغ قرارداد سرمربی های شاهین پارس جنوبی
۲۴۱	کانون هواداران تیم فوتبال شاهین
۲۴۲	نخستین حضور شاهین در نخستین دوره لیگ برتر ۸۹-۱۳۸۸
۲۴۴	-نحوه گل های خورده شاهین
۲۴۴	-نحوه گل های زده شاهین طی ۲۴ ساعته
۲۴۴	-جدول دقایق گل های زده شاهین در ۲۴ ساعته
۲۴۴	-جدول دقایق گل های خورده شاهین
۲۴۵	-مبلغ قراردادهای کادر فنی شاهین در نخستین حضور در لیگ برتر
۲۴۵	-گلزنان شاهین پارس جنوبی در نخستین حضور در لیگ برتر

هر دوره‌ی تاریخی، برای صورت‌بندی گفتمان مرجع و مسلط خویش، همواره به دنبال ساختار بخشی به کنش‌ها و واکنش‌ها، مناسب، زبان خاص و سوزده‌های مورد نظر خویش است. در ابتدای نیمه‌ی اول قرن بیستم، رسانه‌ی «رادیو» به مثابه‌ی ابژه‌ای نسلی، مدنظر بود و پس از آن، «سینما» و «تلویزیون» این جایگاه را تصاحب نمودند. اما آن‌چه که به عنوان ابژه‌ای عامه‌پسند و فراگیر در سالهای ابتدایی، همپای رسانه‌های فراگیر بود و در سالهای پایانی قرن بیستم و سالهای ابتدایی هزاره سوم، همراه، و گاه از رسانه‌های عامه‌پسند و فراگیر پیشی گرفته، ورزش «فوتبال» بوده است. «فوتبال»، ورزشی همسان زندگی آدمی ست که تمام وجوه زیست بشر را دربرگرفته است. «فوتبال» در عصر مدرن، همچون صنعت، هنر و تکنیک برای جذب میلیون‌ها تماشاچی بر ساخته شده است. «فوتبال»، چنان به مؤلفه‌ی ریشه‌دار فرهنگی در جهان مدرن مبدل گردیده که به مثابه‌ی آیین تمام عیار برای تمایز عصر مدرنیته‌ی متأخر از دیگر عصرها و زمان‌ها می‌تواند خود را جا بزند.

«فوتبال» و برساخته‌های فوتبالی در جهان جدید، فضایی را گشوده‌اند که «فوتبال» را به مثابه گونه‌ای از زیست و زندگی مبدل نموده‌اند. می‌توان گفت «فوتبال»، با دیگر سرمایه‌های فرهنگی - اجتماعی افراد و جوامع عجین گردیده و آنها را به حس و درکی شهودی از عشق به سرزمین رهنمون نموده است.

این زیست - جهان همواره خود را به مثابه‌ی راه‌هایی نیز بازتعریف نموده است، به گونه‌ای که فوتبال را مانند «سیاست نمادین» به مثابه نهادهای فاخری همچون «سازمان ملل متحد» در «فیفا» نمایان نموده است. از منظری دیگر، فوتبال، چنان با زیست توده و ذائقه‌ی عوام‌پسندانه‌ی مردمان کوچه و بازار در هم آمیخته که این ورزش را به جایگاه عاشقان سینه چاک‌ی که در انتظار لبخند معشوق روزگار می‌گذرانند، می‌رساند. آن گونه که همچون «پابلو نرودا» می‌سرایند: «هوا را از بگیر من / فوتبال را نه»

کتاب «تاریخ فوتبال بوشهر»، با روش مردم‌نگارانه، به گردآوری همه‌ی داده‌ها و اطلاعات گوناگون، در

باب فوتبال در بوشهر پرداخته است. نگارنده‌ی کتاب تلاش نموده است تا نشان دهد که فوتبال، چقدر به زیست و حیاتی موازی و در سایه برای مردمان بندر (بوشهر) تبدیل و ممزوج شده است. همچنین، در این اثر مردم‌نگارانه، فوتبال، دلالت‌های منطقی و اولیه‌ی خود را به دلالت‌هایی ضمنی و عمیق پیوند زده است. در واقع، این همان وجه و ساحتی است که نویسنده، جدای از علائق ذهنی به آن مشغول بوده و در این کتاب آن را نمایان نموده است.

ایده‌ی این کتاب از سال ۱۳۸۷ شکل گرفت و چندین سال متوالی (از سال ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۲) به جمع‌آوری منظم و پیوسته‌ی داده‌ها و مشاهدات پرداخته شد. از سختی‌ها و مصائب مردم‌نگاری در این حوزه می‌توان به کمبود اسناد دسته اول و سختی پیدا کردن تاریخ دقیق تشکیل تیمها اشاره نمود و در وضعیتی دیگر امکان‌هایی همچون در قید حیات بودن بسیاری از پیشکسوتان عرصه‌ی فوتبال بوشهر باعث شد که فرآیند گردآوری اطلاعات به صورت تاریخ شفاهی با تسهیل همراه شود. اما تجربه‌ی زیسته‌ی نویسنده در صورت‌بندی این کتاب حائز ملاحظات می‌بود. از جمله تعصب کلیه‌ی افراد و وابستگی محلی و یا خانوادگی به تیمها. چه بسا جانب‌داری این افراد، در صورت عدم دقت کافی، موجب تحریف در تاریخ‌نگاری می‌گردد که نویسنده، پژوهشگران دیگر را به رعایت آن فرا می‌خواند.

در نهایت، آن‌چه که نقطه‌ی ضعف کتاب تاریخ فوتبال بوشهر است، بی‌گمان روایت‌های متعدد و گوناگون از یک واقعه و تاریخمند کردن آن بوده است. نویسنده تمام تلاش خود را صرف قرابت با حقیقت و روایت دقیق نموده و در مقاطعی نیز که چند روایت وجود داشته تلاش نموده با بیان کردن کلیه‌ی روایت‌ها، موضوع را در معرض داوری مخاطبان قرار دهد.

با این همه، اگر نویسنده توانسته باشد قدرت هویت‌ساز و حیات‌بخش فوتبال در این دیار را به روانی و سادگی به تصویر و روایت کشیده باشد، به هدف نهایی خویش دست یافته است.